

«Πολυπολιτισμική» Θεσσαλονίκη και μηχανισμός πολυπολιτισμού

ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ι. ΜΕΡΤΖΟΥ

προέδρου της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, δημοσιογράφου και συγγραφέα

Ο όρος πολυπολιτισμική Θεσσαλονίκη επαναφέρεται από υψηλό στο δημόσιο λόγο με τέτοιο ύψος αυθεντίας συστηματικά και αναπαράγεται αλυσιδωτά στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας σαν κάποια, υποτίθεται, «καθολική παραδοχή» έτσι ώστε εντέλει υπαγορεύει και εμπεδώνει στην Κοινή Γνώμη μια φαντασίωση. Ο πολίτης εθίζεται στο από περιωπής διδάγμα ότι έως το 1912 η Θεσσαλονίκη ήταν δήθεν πολυπολιτισμική και ότι ο πολυπολιτισμός είναι τάχα ένας πλούτος αγαθών που χάσαμε και πρέπει να ξανακερδίσουμε.

Καιρός, λοιπόν, να επανέλθουμε στην πραγματική Ιστορία.

1. Επί μακρούς αιώνες στη Θεσσαλονίκη πράγματι ζούσαν διαφορετικές εθνότητες, λατρεύονταν διαφορετικές θρησκείες και επικρατούσαν διαφορετικοί πολιτισμοί. Πάντοτε, ωστόσο, όλες αυτές οι διαφορετικές ενότητες:

ζούσαν η μια δίπλα στην άλλη –καμιά φορά και εναντίον της άλλης– είχαν απόλυτη συνειδηση ότι διέφεραν από όλους τους λοιπούς συνοίκους, διατηρούσαν και καλλιεργούσαν τη διαφορετικότητα τους έναντι των άλλων και ουδέποτε διανοήθηκαν να αναμείξουν την ταυτότητά τους με τα στοιχεία όλων των διαφορετικών και να πλάσουν μια κοινή πολυπολιτισμική ταυτότητα.

2. Πολυπολιτισμός δεν σημαίνει πολλοί πολιτισμοί σε έναν τόπο. Ο πολυπολιτισμός είναι εκπαιδευτικό πολιτικό σύστημα το οποίο σκοπό έχει να διαμορφώσει και να ενσταλάξει στους πολίτες μια νέα ενιαία και κοινή πολυπολιτισμική ταυτότητα η οποία συναρμολογεί σε ένα νέο σύγχρονο μείγμα τις σημαντικότερες αξίες όλων των επιχωρίων διαφορετικών και σαφέστατα διακριτών πολιτισμών. Η πολυπολιτισμική ταυτότητα καταργεί τα Εθνη, είναι υπερ-εθνική, εδράζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των κατοίκων του τόπου και αποτελεί προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της παγκοσμιοποίησης σε πολιτικό και πολιτειακό επίπεδο.

3. Η ζωή, επί αιώνες έως την εποχή μας, έχει αποδείξει ότι στο Μεγάλο Ρολόι του Κόσμου οι ωροδείκτες της Ιστορίας κινούνται ανέκαθεν μόνον προς τα εμπρός. Ποτέ δεν γυρίζουν πίσω. Όταν και όπου προς στιγμήν γύρισαν πίσω, κατέστρεψαν τον πολιτισμό, εξαθλίωσαν τις κοινωνίες και, μετά, κινήθηκαν πάλι προς τα εμπρός.

Το σύστημα του Πολυπολιτισμού διαδίδουν μεθοδικά –και– στην Ελλάδα σημαντικοί σε αριθμό και σε θέσεις επιρροής επιστήμονες, πανεπιστημιακοί διδάσκαλοι, πολιτικοί, δημοσιογράφοι, ακτιβιστές κ.ά. κινούμενοι σε μια εντυπωσιακή ποικιλομορφία πολιτικών χώρων. Δηλώνονται νεωτερικοί, πιστεύουν επιλεκτικά στον ευρωπαϊκό Διαφωτισμό όπου τους βολεύει, εμφανίζονται «φωτισμένοι» και υπερασπίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Πολλοί θητεύουν στο διεθνισμό –άλλοι του μαρξισμού, άλλοι του ακράτου νεοφιλελευθερισμού και κάποιοι εναλλάξ. Τούτο δεν σημαίνει οπωσδήποτε ότι σκοπεύουν να βλάψουν την Ελλάδα. Αντιθέτως. Επιθυμούν να την εντάξουν στην υπερ-εθνική παγκοσμιοποίηση και να την υπερασπισθούν από τις αντιθέσεις των Εθνών, τον εθνικισμό, την περιχαράκωση, τις φοβίες κ.ά. Ωστόσο, το αποτέλεσμα των ενεργειών τους μπορεί να αποδειχθεί αντίθετο των προσδοκιών τους. Σε μεγάλες χώρες έχει ήδη αποδειχθεί, άλλωστε.

Οι εν Ελλάδι νεωτερικοί υπηρετούν έναν μηχανισμό της Δύσης. Θεωρούν πως τα Εθνη είναι απλώς Φαντασιακές Κοινότητες, όπως τους διδάξε ο Μπ. Αντερσον στο ομώνυμο βιβλίο του (εκδόσεις Νεφέλη 1997). Αρκετοί δεν συνειδητοποιούν ίσως ότι έτσι μεταφυτεύουν όσα επιχειρούν να επιβάλουν σε πλανητική κλίμακα τα γεράκια του αμερικανικού ηγεμονισμού, όπως ο προηγούμενος πρόεδρος Μπους.

Διακηρύσσουν ότι «επειδή» τα Κράτη-Εθνη προκαλούν διαχωρισμούς των Λαών και πολέμους, η σύγχρονη Ελλάδα «πρέπει» να απελευθερωθεί από το «φαντασιακό» Εθνος της και να απο-εθνικοποιηθεί, ώστε να ολοκληρωθεί σε ένα μεταμοντέρνο Πολιτικό Κράτος όλων των κατοίκων της και συνάμα πολιτών της. Εξάλλου ο πληθυσμός της έγινε ήδη σε μεγάλο βαθμό πολυεθνικός και πολυθρησκευτικός με 1,6 εκατ. ξένους μετανάστες. Γι' αυτό, το νέο Κράτος των Πολιτών «οφείλει» να εφαρμόσει το πολυπολιτισμικό σύστημα,

που θα ενσωματώσει σε ένα σύγχρονο «ενιαίο Λαό των πολιτών» τις ποικίλες φυλές, θρησκείες και παραδόσεις, τις οποίες «πρέπει» να προστατεύσει και να αναδείξει, ώστε να επικρατεί αρμονία, ειρήνη και πρόοδος στην κοινωνία.

Το 2010 υποστήριξαν με μεγάλη πυκνότητα και δριμύτητα το νομοσχέδιο για την πολιτογράφηση των αλλοδαπών και το δικαίωμά τους να μετέχουν στις εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ακόμη και αν δεν πολιτογραφηθούν. Ζήτησαν μάλιστα να αναγνωρισθούν πολίτες της Ελλάδος –όχι Έλληνες– όλοι ανεξαιρέτως οι ξένοι μετανάστες, νόμιμοι και παράνομοι, με το επιχείρημα ότι, αφού η Ελληνική Δημοκρατία εγγυάται τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των κατοίκων της χωρίς καμιά διάκριση, υποχρεούται να χορηγήσει άνευ όρων πολιτικά δικαιώματα σε όλους τους κατοίκους της για να επιβάλουν αυτοδικαίως τα ανθρώπινα δικαιώματά τους.

Παρέβλεψαν, βέβαια, ότι εξορισμού τα ατομικά δικαιώματα δεν προϋποθέτουν πολιτικά δικαιώματα. Το Σύνταγμα (άρθ. 4 παρ. 3 και άρθ. 5 παρ. 2) διαχωρίζει απόλυτα τις δύο αυτές κατηγορίες δικαιωμάτων.

Στους γκουρού της παγκοσμιοποίησης, ιδιαίτερα στους Αμερικανούς, έχουν απαντήσει λαμπροί σύγχρονοι διανοητές και μάλιστα Αμερικανοί. Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ, κορυφαίος στρατηγικός αναλυτής, σύμβουλος ασφαλείας του Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών και συγγραφέας δεκατριών πολυσυζητημένων βιβλίων ο Samuel Huntington έγινε παγκοσμίως γνωστός όταν προανήγγειλε τη Σύγκρουση των Πολιτισμών. Στο τελευταίο βιβλίο του «Ποιοί είμαστε; Η αμερικανική ταυτότητα στην εποχή μας», (εκδόσεις Λιβάνη 2005), γράφει: «Αυτή η ομάδα των υπερ-εθνικών ελίτ αποτελεί τον πυρήνα μιας αναδυόμενης παγκόσμιας Υπερ-Τάξης. Αισθάνεται ελάχιστα την ανάγκη για εθνική αφοσίωση. Εστιάζει στην οικονομική παγκοσμιοποίηση ως την ακαταμάχητη δύναμη που γκρεμίζει τα εθνικά σύνορα, ενοποιεί εθνικές οικονομίες και διαβρώνει ταχύτατα την εξουσία και τις λειτουργίες των εθνικών κυβερνήσεων. Για την ελίτ των οπαδών του υπερ-εθνικισμού, των διανοουμένων, των ακαδημαϊκών και των δημοσιογράφων, ο εθνικισμός είναι ανήθικος, η εθνική ταυτότητα ύποπτη και ο πατριωτισμός παρωχημένος (...). Η δέσμευση στην

ανθρωπότητα πρέπει να προηγείται της δέσμευσης στο Έθνος (...). Ο συνδυασμένος στόχος όλων αυτών των προσπαθειών ήταν να προωθήσουν την αποδόμηση της αμερικανικής ταυτότητας και να ενισχύσουν την κυριαρχική επιρροή των υποεθνικών ταυτοτήτων. Την παρτιτούρα αυτών των υπερ-εθνικών και απο-εθνικοποιημένων αμερικανικών ελίτ μάς ψάλλουν οι νεωτερικοί προοδευτικοί. Και σβήνουν τα γεγονότα».

Οι Ηνωμένες Πολιτείες, ο Καναδάς, η Αυστραλία και η Νέα Ζηλανδία είναι τα μεγαλύτερα πιο προηγμένα Πολιτικά Κράτη της Γης. Τα δημιούργησαν φτωχοί μετανάστες από πολλές χώρες για να ιδρύσουν μια αληθινή Δημοκρατία και να γίνουν ελεύθεροι πολίτες της. Γι' αυτό πρώτα οργάνωσαν το Πολιτικό Κράτος και, μετά, στους κόλπους του, το νέο Έθνος τους. Για να ενσωματώσουν το νέο κύμα των Ασιατών και Λατίνων προσφύγων μετά το 1970, εφάρμοσαν το πολυπολιτισμικό σύστημα. Τώρα το εγκαταλείπουν διότι, όπως εξακρίβωσαν στην πράξη, αναπτύσσει φυγόκεντρες δυνάμεις και συρράξεις μεταξύ των πολιτών. Απειλεί με διάλυση την κοινωνία και την Πολιτεία. Ο καθηγητής Samuel Huntington υπογραμμίζει: «Ο πολυπολιτισμός υπέσκαψε την έμφαση στην εθνική ταυτότητα της αμερικανικής εκπαίδευσης. Εάν, όμως, ένα Έθνος είναι μια κοινότητα μνήμης, οι άνθρωποι που χάνουν τη μνήμη τους χάνουν και την εθνική τους υπόσταση. Ο πολυπολιτισμός είναι στην ουσία του αντι-ευρωπαϊκός πολιτισμός».

Ο καθηγητής Πασχάλης Κιτρομηλίδης, διευθυντής του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Ερευνών, δεν μπορεί να κατηγορηθεί σαν αμαθής, σκοταδιστής και εθνικιστής. Προειδοποίησε, όμως («Καθημερινή» 31.1.2010), ότι:

Ο σεβασμός της Δημοκρατίας επιβάλλει να μην ξεχνούμε ότι οι κοινωνικές πλειοψηφίες επιζητούν και περιβάλλουν με στοργή τις εθνικές ταυτότητες που νοηματοδοτούν και προσφέρουν πυξίδες αναγνώρισης του συλλογικού εαυτού. Αυτή η συναισθηματική ανάγκη των κοινωνιών οφείλει να αντιμετωπίζεται με σεβασμό και σοβαρότητα. Η εθνική ταυτότητα και οι ευαισθησίες που τη συνοδεύουν πρέπει να προσεγγίζονται χωρίς την ολέθρια υπεροψία των διανοουμένων, ιδίως των προοδευτικών.

Για να λειτουργήσουν οι πολυπολιτισμικές λύσεις (...) ανα-

γκαίο προαπαιτούμενο είναι η ύπαρξη παιδείας που να εδράζεται κυρίως στην καλλιέργεια της γλώσσας και του κεκτημένου του πολιτισμού ώστε η πολυπολιτισμικότητα να μην εκπέσει σε κοινωνική και ηθική βαβυλωνία.

Ζωντανό παράδειγμα δίπλα μας η Γιουγκοσλαβία. Επί μισόν αιώνα το τιτοϊκό κομμουνιστικό καθεστώς χρησιμοποίησε το πολυπολιτισμικό σύστημα για να δημιουργήσει την υπερ-εθνική πολυπολιτισμική ταυτότητα του Γιουγκοσλάβου πολίτη. Μόλις πέθανε ο Τίτο, αυτοί ακριβώς οι Γιουγκοσλάβοι επανήλθαν στην εθνική τους ταυτότητα. Αμέσως εστράφησαν εναντίον αλλήλων και της Γιουγκοσλαβίας την οποία, στο επόμενο βήμα, διέλυσαν οι αιματηροί πόλεμοι ανάμεσα στους έως τότε «αδελφούς» Σέρβους, Κροάτες, Βοσνίους Μουσουλμάνους και Αλβανούς Κοσοβάρους. Και, τότε, οι ωμές πολεμικές επεμβάσεις των Δυτικών εν ονόματι των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εγκατέστησαν τα αμερικανικά προτεκτοράτα στον κρίσιμο γεωπολιτικό χώρο της!

Το όργανο-«κλειδί» για τον αναδασμό των γεωστρατηγικών περιοχών στα Βαλκάνια, στη Μέση Ανατολή, στην Υπερκαυκασία και πρόσφατα στη Βόρειο Αφρική δεν είναι αυτά καθεαυτά τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά η επίκλησή τους και η χρήση τους με απάνθρωπη ωμότητα. Ο Samuel Huntington διεπίστωσε: «Η προδοσία των συγκαιρινών μας διανοουμένων είναι ότι εγκαταλείπουν τη δέσμευση στο Έθνος και υποστηρίζουν την ηθική ανωτερότητα της ταύτισης με την ανθρωπότητα γενικά. Συμφωνούν με τον Κόφι Ανάν ότι η εθνική κυριαρχία οφείλει να παραχωρήσει τη θέση της στην "ατομική κυριαρχία" έτσι ώστε η διεθνής κοινότητα να επεμβαίνει για να αποτρέψει ή να σταματά παραβιάσεις των δικαιωμάτων των πολιτών. Στους εκατόν δέκα πολέμους μεταξύ 1989-1999 μόνον επτά δεν ήταν εμφύλιοι».

Στη σημερινή Ελλάδα η κατάρρευση του πολιτικού, του κοινωνικού και του οικονομικού συστήματος, η θηριώδης ανεργία, η εξαθλίωση μεγάλων λαϊκών στρωμάτων, η κατάφωρη αδικία, η ανεξέλεγκτη βία και τα ακραία έως παρανοϊκά, αλλά ανθηρά, πολιτικά μορφώματα έχυσαν το πετρέλαιο στο πάτωμα. Δεν μένει παρά το μοιραίο σπίρτο για να ανάψει, Θεός φυλάξει, ένα νέο Ολοκαύτωμα. Θα είναι το «φως» του νεωτερικού «Διαφωτισμού».